



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Casus LXV. De Clerico, Religioso, & Sæculari personatis, seu larvatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

CASUS LXV.

De Clerico, Religioso, & Seculari personatis, seu larvatis.

Liberus Clericus, Onufrius Religiosus Professus veste Sæculari induti, & Lepidius Sæcularis amictus veste Religiosa diebus Bacchanalibus per Urbem larvati incedunt, & post varios jocos exercitos aliis se jungunt personatis Lajcis, inter quos rixa excitata Onufrius à Lepidio Sæculari insigniter vapulavit, deducta etiam larva, quâ tegebatur.

QUÆR. I. An Liberus Clericus, & Onufrius Religiosus graviter peccaverint ita larvati per Urbem incedendo?

QUÆR. II. An Onufrius Religiosus aliquam censuram incurrit per habitus Religiosi depositionem, vel ejusdem retenti occultationem?

QUÆR. III. An Lepidius Sæcularis veste Religiosa indutus graviter deliquerit ita per Urbem incedendo, & an Excommunicationem incurrit Onufrium Religiosum larvatum percutiendo?

370

AD I. Q. R. Cum Hieronymi. Garcia in Summ. Theolog. moral. tr. 1. difficult. 2. dub. 2. Barbo, in Collectan. Juris Eccles. l. 1. c. 40. n. 64. Pannormitan. in cap. cum decorem de vita, & honest. Cleric. Sylvest. V. Ludus n. 2. Angel. aliisque, Libertum, & Onufrium, per se loquendo, lethaliter peccasse ita indecore, & immodestè per Urbem incedendo. Prob. 1. ex cap. cum

ad decorem 2. & cap. Clerici, 15. de vit. & honest. Cleric. Ubi ejusmodi incessus Clericorum turpitudine vocatur, & corruptella, præcipiturque, ut extirpetur, ne per eum Ecclesiæ honestas inquinetur. Unde

Prob. 2. gravi injuria, & dedecore afficere Ordinem tum Ecclesiasticum, tum Religiosum, usque turpem notam inurere, pec-

peccatum est lethale: hoc faciunt omnes, quicumque caput suum sacrum, sacramque personam, & Ordinem sacrum tali infami larva, turpi vestitu, & incessu indecoro dedecorant: ergo.

P. 3. Ecclesia tanti semper fecit externam Clericorum modestiam, & compositionem, ut indecorum, & immodestum ejusmodi incessum pluribus monitis, & decretis cavere voluerit: imò Si ad conservandum decorem Clericalem sub gravibus pœnis prohibuit gestationem vestium Clericali Statui minus congruentium, quanto magis prohibere, & improbare censenda erit ejusmodi tam indecorum vestitum, incessum tam immodestum, & actiones tam ineptas, lepidas, & turpes?

Confirmatur. Prohibitum est Clericis interesse spectaculis, quæ aut obscœnitatem, aut turpitudinem, aut deformitatem habent, oportetque eos recedere ab iis mensis, ad quas mimi, & parasiti accedunt, ex *Can. non oportet, de Consecrat. distin. 5.* & *C. Clerici cit.* ergo multò minus licebit ita larvatos incedere; quorum enim fas non est audire voces, intueri gestus &c. multò minus fas erit sub tali vestitu eorum imitari dicta, actiones, & mores.

R. Ad 2. Q. Onufrium Religiosum non solam graviter deliquisse, sed etiam Excommunicationem incurrisse ita habitum Religiosum dimittendo, & commutando. Ita Cajetan. V. *Excommunicationis*, Sylvest. Navarr. Angel. D. Antoninus cum aliis communiter in 3. part. tit. 24. c. 53. ubi Excommunicationem hanc examinat, & evolvit. Patet id ex Bonfacii VIII. Decretali, ut *periculosa, ne Clerici, vel Monachi, l. 6.* ubi ita loquitur: Ut periculosa Religiosis evagandi materia subtrahatur, districtius inbibemus, ne de cætero aliquis quamcumque Religionem tacite, vel expressè professus, in Scholis, vel alibi temerè habitum Religionis suæ dimittat, &c. -- -- -- si quis autem horum temerarius violator extiterit, Excommunicationis incurrat sententiam ipso facto; Onufrium autem in ipso calu temerè egisse habitum Religiosum dimittendo, & cum profano personatorum commutando, quis non videt? Sola enim causa justa, & rationabilis dimissionem habitus Religiosi licitam facit secundum explanationem Glossæ in verbo *temerè* à Cajetan. Sylvest. cunctisque aliis receptæ: Unde D. Antoninus l. c. si dimittat, inquit, Navarr, cunctisque vel transformet habitum, ut faciat aliquod malum, ut scilicet fornicetur, vel hujusmodi, non est

est dubium, quòd est excommunicatus, secundum Petrum de Palude in 4. habitum autem dimittere propter larvam Clericis interdictam, & actiones tam turpes, lepidas, & indecoras, vel etiam scandalosas, causam esse malam, & flagitiosam per se liquet, & constat ex rationibus supra adductis.

Cæterum ex causa justa, & rationabili posse habitum Religiosum dimitti, quin censura incuratur, communiter admittunt DD. cum Glossa *V. temerè, & c. 11. h. iii. V. professi*. Ut si habitum dimittas, aut commutes ob probabile aliquod periculum, ad vitandum scandalum, ad majorem animarum fructum ferendum, ad lavandum corpus, ad necandas bestiolas corpori molestas, & ut verbo dicam, quoties vel necessaria vitæ causa, vel alienæ salutis, & charitatis Christianæ suadet habitus depositionem, extra culpam, & Excommunicationem habitus dimittitur. Paludanus in 4. distin. 18. q. 3. a. 3. cas. 12. ab incursione Excommunicationis liberum pronuntiat eum, qui Religiosum habitum ex jocosâ levitate deponit, ut ad horam currat ad certum terminum, vel ut lapides projiciat, approbantibus id D. Antonino, Navarro, & aliis, sed Rosella improbante, *V. Excommunicatio*.

Ad 2. Q. Memb. 2. An, si Onufrius retenta Religiosa veste mimicam, & personatam corpori injecerit, & Religiosam sic occultaverit, censuram incurrit? Respondet negativè Panormitanus in cap. *Deus, qui de vita, & honest. Clericor. ubi Innoc. III. & Canonicis, & Monachis, qui Evangelium Livoniensibus enuntiabant præcipit, ut omnes uno habitu exteriori utantur, quemadmodum unum Evangelium prædicabant.*

Verùm Onufrium Religiosum in eo etiam casu innodari censurâ, rectè, ac melius affirmant Glossa in *Clement. 2. de vit. & honest. Cleric. Navarr. in Summ. cap. 27. n. 132. Cajetan. V. Excommunicatio cap. 61. Sylvest. V. excommunicatio, Comitol. Armill. Mayor. Jo. Andr. aliique. Ratio sumitur ex mente Pontificis, ex fructu, & ædificatione per habitus gestationem procurandis, ac promovendis, & ex evitacione inconvenientium, & incommodorum ex illius non gestacione emergentium, quibus Pontifex per totam illam Decretalem ut *periculosa* obviare voluit: atqui, si Religiosis occultandi habitus facultas daretur, nec legis utilitas, quæ intenditur, nec incommoda, & inconvenientia, quæ Pontifex præcavere intendit, evitarentur; quid enim interest, ut loquitur Cajetanus, ad suscipienda flagitia, ad evagandum & c. inter eum, qui habitum Religiosum non gestat, & inter eum, qui perinde illum occultat, quasi non gestaret?*

Unde

Unde voluit Pontifex, ut suæ Religionis habitum unusquisque deferret, ut sic ille certa esset nota cernentibus, hunc, illumve, qui habitum gestat, & Religiosum esse, & hujus, illiusve Ordinis sacri Religiosum esse.

Ratio Panormitani supra in contrarium adducta non urget; nam ex paraphrasi illius Decretalis constat, mandati Pontificii eam exitisse causam, quod populi illi Livonienses, quibus recenter prædicabatur Evangelium, diversitate habitus fuerint offensi, quam offensionem unius habitus formam removendam esse censuit Innocentius, prout colligitur ex dictæ paraphrasi hisce verbis: Ex hoc Decretali nota, quod propter Scandalum receditur à Jure, & ab habitu regulari. Cæterum ex justa causa, posse Religiosos habitum suæ Religionis exuere, vel eundem aliis vestibus superinductis occultare, res est minimè controversa.

373 Ad 3. Q. Membr. 1. R. cum Sylvest. Angelo, Armilla, *V. habitus*, Comitol. aliisque, ejusmodi homines profanos, & Sæculares, qui Religioso habitu amicti, & personati ita prodeunt, per se peccatum committere mortiferum; uti colligitur ex *Authent. de SS. Episcopis*, §. *postremo*, juxta quam ejusmodi genus hominum etiam exilio mulctatur. Ratio ulterior est; quia, ut inquit Sylvest. magna est irrissio

R. P. Leonardelli Soc. Jes.

Dei in sanctis suis, magnaque injuria irrogatur sacro Ordini, cujus Religiosus habitus hoc modo profanatur: & hinc, ut Glossa observat in c. *Authent. actione injuriarum* agi potest adversus eos, qui Religiosi habitus dignitatem larvarum indignitate labefactant.

Ad 2. Membr. de percussione, R. sub distinctione; vel enim Lepidius Onufrium adhuc percussit postquam cognovit esse Religiosum, vel Clericum post abreptam larvam, & tunc incurrit Excommunicationem, *Canone si quis suadente*, & *cap. nuper de sententia Excommunic.* vel post detractam larvam non fuit amplius percussus, nec ante percussione fuit cognitus; & tunc percussione non incurrit Excommunicationem; quia hæc non contrahitur ab eo, qui percussit Clericum, ignorans esse Clericum, ut docent Barboza in *Collect. Juris Pontificii ad cap. si quis suadente*, Palao *D. 3. p. 23. §. 3.* Tambur. *l. 1. c. 2. §. 10.* Suarez, Rodriq. aliique communiter, & colligitur manifestè ex *cap. si verò de sentent. Excommunic.* ubi excusatur ab Excommunicatione percussor Clerici coman nutritis, quia probabiliter existimare poterat percussor Clericum non esse, ut multis relatis docet Sanch. *l. 9. de matrim. D. 32. n. 41.* Rationem reddit Tambur. *l. c.* quia talis non delinquit voluntariè contra Ecclesiasticam hanc prohibitionem, utpote quam ex errore inculpabili

Fff

pabili nescit cadere in hanc percussione[m]; ad ejusmodi enim pœnas extraordinarias, ut vocat, id est, quæ dependent ex voluntate Legislatoris, incurrendas, requiritur, ut delinquens consenserit, saltem tacite, in pœnam, quam subire debeat, nisi obediat; cum injustum sit obligare quempiam ad solvendam pœnam, cui nullo modo se subjecit, aut subicere potuit ob illius ignorantiam, loquendo scilicet de pœna extraordinaria, seu quæ ad libitum hominis imponitur; non verò de ordinaria, & naturali, seu quæ ex natura sua annexa est transgressioni legis, seu delicto: Unde etsi fortè quis ignoret pœnam inferni annexam esse peccato mortali, adhuc tamen illam incurrit, dummodo cognoscat peccatum suum mortale esse; quia in hanc, & in omnes alias, quæ ex natura sua annexæ sunt transgredientibus leges, tacite, & interpretative consentit is, qui delinquit; eo ipso enim, quòd sciat malum esse eas leges transgredi, scit pœnam illi malo, velut ex natura sua, annexam esse; omne quippe malum, seu culpam mereri suam pœnam, naturali lumine notum est.

Sed quid si percutiens scivisset quidem Religiosum, vel Clericum

esse, sed non eum, quem verberavit, sed alium ab eo diversum?

R. eum nihilominus Excommunicationis censurâ innodari. Ita Palao l. c. Sanch. Laym. Vega, alique, quos refert, & sequitur Barbosa l. 1. *Jur. Eccles. univers.* c. 39. & ratio est; quia tam intentio, quàm opus externum injuriosum est Statui Clericali, propter cujus reverentiam imposita fuit Excommunicatio, & non propter hujus, vel alterius percussione[m]; nec ipsum ulla ignorantia excusat, hoc ipso, quòd & intentionem percutiendi Clericum habuerit, & re ipsa Clericum percussisset, quamvis alium Clericum esse putaverit. Contrarium tamen dicendum esset, si Clericum percussisset ex subita passione, aut vehementi ira, animò non plene advertente, & sufficiente ad peccatum mortale, quia Excommunicatio, utpote pœna gravissima, non imponitur, nisi ob peccatum grave, uti communiter docent DD. cum Suarez. *D. 22. S. 1. n. 50.* Molina *tr. 3. D. 51.* Laym. *tr. 5. p. 2. c. 5. n. 8.* & habetur, *argum. c. 1. de sentent. Excomm.*



CASUS